ԹԻՎ 11 ՀԱՅԿ ՀԵՄԱՏԱԳԻՐ ԱՌՈՒՐՔԱՅ | 1876 ՅՈՒԼԻՍ ԲԻՆԱՀԵՄԱՏԻՀԱՅԱՍՏԱՆ 8 | ԱԼԱԳՐԱՆԿ ՅՈՒԼԻՍ 20 Ն. 3183

Մանկության Էջերեան

ՄԻԻՆԱՏԻ

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

Մանկությանի էֆքեար սէ-նէտէ 300 նիւսխէ իթիպա-րըյլա, գրյմէթի խաթան-պալ իչին 2 լիրա օլտուղու կիպի թաշրալար իչին տա-խի սէնէտէ 300 նիւսխէ վիրիլէրէք, վէ բօսթա բա-բասը տա իչինտէ օլարագ օն իքի սիմ մէճիթիյէ տիր։

Նիւսխէսի 40 ար բարա-նա սաթըլմագտա տըր։

Իրանաթ ն պէհէր սաթըրը 1 ֆինճի տէ ֆա 3, 2 ֆինճի տէ-ֆա 2, 3 վէ ճիւ վէ սայ՝ը տէ ֆալար իչին 1½ վէ ի-լան սըրասընա գօնուլմա-եան իլանլըն սաթըրը 5 դր։

Մէքթուպ վէ սայիրէ Գա-լաթատա Բէնճէնպիհ բա-զարընտա վագը Ն. 41 Իբ-սի խանընտա Կարապետ Ֆ-ֆանոսեան իմմինէ -էօն-տէրիլէճէք տիր։

ՕԹԼԱԳՃԸԼԱՐ

Թաշրալարտան, օթլագճը-լար ալէյհինտէ, հէր վագրիթ շէտիտա թուճիղլիք թէշէքքի-լէրի կէլմէքտէ տիր. իմոի հալի վագթի եէրինտէ օ-յուպ տա, թամամինտէն վէ իր-թիքեապընտան նաշի, էօթէ-քինին պէրիքինին զազէթալա-ըրընը օգուտմագլա թուճիղլիք վիրմէքտէ օլանկարա իսապէր վիրիրիզ քի, էկէր ազաճըգ ինան տույզուլարը վէ հի-ճապլարը վար իսէ, պու ար-սըզլըգտան վէ էտէպսիզլիք-տէն վազ կէչմէլիտիրլէր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԿԻՐԱՍՕՆՏԱՆ ՄԷԿԹՈՒՊ

Կիրասոն 1 յուլիս 1876

. . . Միւէլլիֆ,

Գարահիսարը շարգըտա, Արմէնիան միլլէթի միւթէպէրանընտան օլուպ, վէ էօթէտէն պէրու տէվլէթէ վէ միլ-լէթէ իպրաղ իյլէտիկի խըզմաթը ը-սատագաթը իլէ քէսպի չէրէֆ իթմիշ օլան Սերճանեան Թադէոս աղա նամ ղաթ, չէնտ կիւն ադտէմ, ինչա իթ-տիրմէքտէ օլտուղու պիր պինասը միւ-նասէպէթի իլէ, մահէլլի մէղքիւրտէն օլան պիր էֆէնտի իլէ, հէր նասըլ իսէ պիր միւնազաա բէյտա օլմուշ, վէ միւ-ճատէլէ վէ իտտէյի քէլամը հէնկեամընտա, մէրգումի էֆէնտի, պէյնէլ նաս պիր հիտտէթի աղիմէ վէ պիւլէնտի ավազ իլէ, «պու ատամ շէրիաթըմըզա վէ տինիմիզէ սէպթ իթտի» տիյէրէք, նակէհան պիր վէլվէլէ տիր գօբարմա-սը իւզէրինէ, սօգագտան կէչմէքտէ օլան պիր թագըմ մէճհուլ իւլ ահվալ վէ էհլի թէասսիւպ քէսանը պաշընա թօբլար։

Վէ պու վէճհ իլէ թահրիք օլունան իզտիհամ, անինտէ հիւքիւմէթի մա-հէլլիյէյէ պիր միւրաճաա, քէնտիլէ-րին շէհատէթի իլէ, մէրգումի թադէոս աղանքն գուրշունա թութուլմասընը մաթլուպ իյլէմիշլէր իսէ տէ, միւթէսար-ըրթի պէյ մէրգումու միւֆթէրի վէ զա-զանաք քէսան եէտինտէն խէլաս պիր-լէ. իճապընա պագբլմագ իւզրէ, վէ թէսկինի հիտտէթ իթմէք նիյէթիյլէ, անագլարընա ղէնճիր վուրտուրարագ, մուվագգաթէն մահպէսէ իլգա իթ-տիրիր։

Հալ պու մէրքէզտէ իքէն, պիր թա-գըմը շէրի շէրիֆէ միւրաճաաթ իտտէ-րէք, վէ մաէլի պիրպիրինէ միւպաեին ֆէթվալար, վէ կէօնակէօն հիւքմի շէ-րիլէր մէյտանա չըգարարագ, քիմիսի մէրգումուն պաշը քէսիլմէսինի, վէ քիմիսի տախի սէլպ(ամագ)իտիրմէսինի իտտաա իտտէր. Նիհայէթ իւլէմի, Գա-ըահիսար ճիվարընտա պուլունուպ, վէ էօթէտէն պէրու քէսպի չէօհրէթ իթ-միշ օլան Շէրիֆ էֆէնտինամ խօճաէր մահէլլի մէղպուրտէն տավէթ իլէ, վուգուի հալի նագլ իտէրէք, պու խուսուստա իճապ իտէն ֆէթվայի շէ-րիֆին իխրաճ ու պէեանընա միւտա-րաաթ իթմէքլիկէ գարար վէրիրլէր։

Խօճայի միւմայիլէյհ տախի, անլէ-րին իֆատէսինէ ճէվապէն, վէ շէրի շէրիֆին ահքեամընճա, պու միսիլլիւ հարաքեաթտէ պուլունան միւտտահ ալէյհ, մէզահիպի սայիրէտէն օլտու-ղու հալտէ, սէլպի վէ գաթլի լաղըմ կէմէյիպ, ֆագաթ, իւչ մահ վէ օն կիւն փրանկապէնտիք միճազաթը իք-թիզա իտէճէկինին պէյանիյլէ, խաթ-մի քէլամ իտտէր։

Իշթէ միւէլլիֆ, շու վուգուաթ իւ-զէրինէ, մալիւմաթը սահիհէմիզ շիմ-տիլիք պու գատարճըգ օրմաղլէ, քէ-մալի իհթիրազ վէ հագգանիյէթ իւ-զէրինէ իշիթտիկիմիզին նագլ իյլէտիք. իլէրուտէ եինէ իշ նէ հալ քէսպ ի-տէճէք օլուր իսէ, եէկեան եէկեան եազմագլըզը վատ իտէրիմ, չիւնքի՝ պէօյլէ պիր իֆթիրա իլէ պիր պիւյիւք ֆամիլեանը զայ օլմասընա, Հիւքիւ-մէթի սէնիյյէնին պիր տիւրլիւ բաղի [illegible] ղու օլուրուզ պու կիպի հագսըզլըգ-լարը ղազէթայի միւթէպէրինիզ վա-սըթասըյլա, Գապը Ալինին նազարը տիդգաթընը տավէթ իթմէքլիկէ, օնուն իչին ըէճա իտէրիզ պու մէք-թուպումուզուն տէրճինէ հիմմէթի-նիզի։

. . .

Թաշրալարտա տէյիլ, հաթթա պու-ռատա պիլէ, Իսլամ վէ Խրիսթիեան-տէն, քեաֆիֆէյի աղ չօգ ագլը եէ-ընտէ օլուպ, վէ էհլի ըրզ օլանլար, պիր ֆէնալըղա սէպպիյյէթ վիրմէ-մէք գօրգու վէ միւլահազասըյլա, տի-հանընտան չէգարաճաղը հէր լագըր-տըեա, քէմալի տիգգաթ իյլէտիկի թագտիրտէ, արթըգ թաշրատա, միւ-լէթի էրմէնիեանտէն օլուպ, վէ զէվա-թը միւթէպէրանտէն օլան պիր զաթը, տէյիլ շէրի շէրիֆէ, իլլա պիր շախսէ պիլէ սէպթ իթմէսի իհթիմալտէն կէօ-ռիւնմէտիկինտէն, վէ պէօյլէ պիր նա-զիք վագըթտա, վէ նազիք մատտէ-տէ, հիւքիւմէթճէ տիգգաթ վէ շիտ-տէթի քէսիրէ եէզմէյյէթտէն պու-լունտուղունան, հիւքիւմէթի սէնիյ-յէնին, նազարը տիգգաթ, վէ իճրա-աթը սերիասընը տավէթ վէ ըէճա ի-տէրիզ։

Շունու տախի քէմալի թէշէքքիւր վէ սիթայիշ իլէ իգրար իտէրիզ քի, շու վագատտ, կէրէք միւթէսարրըֆ պէյ հազրէթլէրի, վէ կէրէք միւմա-իլէյհ խօճա էֆէնտի, բէք էմրի պա-սիրէթ իւզրէ հարէքէթ իթմիշլէր տիր. ֆագաթ, եալընըզ պու գատարը քեա-ֆի օրմատըզընտան, ումարըզ քի, սա-յիրլէրէ պիր իպրէթի աղիմէ օրմագ իւզրէ, քէյֆիյէթ լաեըգըյլա թէֆ-թիշ վէ թահգիգ օլունտուգտան սօնրա, էկէր ֆիլվագը, մէրգում Իսլամ իֆթիրաեա ճիւրսթ իթմիշ իսէ, միւֆ-թէրի հէգասընը չէտիտէն չէքճէքտիր։

Մուհարէպէի հազրըէտէն տօլաեը զա-ռուրի ֆէվգէլատէ մէսարիֆ վուգու պուլ-տուղունտան, մուվագգաթէն գայմէ ադ-չէ թէասավիւլ չէզ արրըմասընն մինասիպ օլտուղունու հիւքիւմէթի Սէնիյյէ միւլա-հազա իյլէտի։ Զանն իտէրիզ քի, վիւքէ-լանըն էքսէրիճէնթի պէօյլէ պիր մուվագ-գաթ թէտպիրին իթթիխազընա միւսաատ կէօսթէրիեօր։ Պու գաեիմ իիրաճընա, սուրէթի գաթիեէտէ գարար վիրիմմիշ տիր։ Ֆագաթ Գապը Աէի, Պանգը Օսմա-նի տիրէքթօրու Մ. Ֆօսթէր իլէ միւշավէրէ իթմիշ տիր, վէ գարար վէրիլէն մատտէ, Պանգը Օսմանինին մուավէնէթ վէ վասը-թասըյլա իճրա օլունճագ աբր։

(Լ. Հէրալտ)

—Խասքէօյ Գուրու չէշմէ նամ գարիեէ-տէն Նիչ սէվգ օլունան ասաքիրի մուա-վինէ կէշէր իքէն, պաղը ույզունսուզլուգ-տա պուլունմուշ օլուուգլարը Գապը Ալիեէ պիլտիրիլմէքլէ, պու քէյֆիեէթին թահգի-գի իլէ, միւթէճասըրլարընը միւճագաթ իյ-լէմէք իւզրէ, բուսուսմաթ էմինի գեանի բա-շա հազրէթլէրինին մէմուր պուլրուլտու-ղու իչիսիլմիշ տիր։

—Մաճարլըլարընն ագտէմէ տէվլէթի Ա-ալեեէ Թարաֆընտան կէօրմիւ, օլտուգլարը պէլէ օրմագ իւզրէ, տիւնքի կիւն պիր իսյ-լը Մաճարլըլար Գասը սէրասքէրիեէ կի-տէրէք, մուհարէպէի հազրըէտէ ասաքիրի շահանէեէ մուավէնէթ իթմէք իչին, կէօ-նիւլլիւ ասկէր սընընֆընա տախիլ օրմագ արգուտինտէ օլտուգլարընտան, պու ար-գուլէրինին գապուլ պույրուլմասընը, վէ բէք ազ պիր միւտտէթ զարֆընտա պէշ ալթը պին նէֆէրէ պալիղ օլասիլէճէքլէրի-նի իսթիտա վէ պէեան իթմիշլէր տիր։

—Տէրիսաատէթ ինկիլիզ սէֆարէթխա-նէսի իքինճի սըր քեաթիսի մըսթըր Ուալ-թըր Գարինկ, Պուլկարիսթանտա իճրայի թէֆթիշ իչին պու սապահ էտիրնէեէ ա-զիմէթ իյլէմիշ տիր։

Էտիրնէտէ մուգիմ ինկիլիզ գօնսօլոսու մըս-թըր Տիւբիւս տախի խարիճիեէ նազընը լօրտ Տէրպիտէն ալմըշ օլտուղու թալիմաթ իւ-զէրինէ Ֆիլիպէեէ կիթմիշ տիր։

(Լ. Հէրալտ)

—Տիւնքի կիւն հէրքէսին կէօրիւպ վէ նագլ իթտիկինէ կէօրէ, Հայ վէ Բում կէօնիւլ-լիւլէրի տախի, իյլէրինէքի սանճագ իւ-զէրինտէ, այ եըլտըզտան պաշգա պիր տէ-խաշ պուլունտուղու, վէ էօնլէրինտէ պի-րէր խըշէր սանսըզ միւզիգասը շալընտըզը հալտէ, պիր գաշ թագըմ, էվվէլ Գապը ուէրասկէրիյէ, վէ պատէհու լաղըմ կէլէն մահէլլէ կիթմիշլէր տիր։

—Գուրսատան թարաֆընդա եազըլտը-ղընա կէօրէ, օրատա տախի խայլիճէ Խը-րիսթիեան կէօնիւլլիւ եազըլմըշ տըր։

—Սուլթանիեէ վէ Ամիր վարօրու հիւ-մաեունլարը քէօմիւր ալմագ իչին, տիւն Գարատէնիզ իսկէլէսինէ միւթէվէճճիհէն Տէրիսաատէթ լիմանընտան հարէքէթ իյլէ-միշլէր տիր։

—Իթալեա ֆիլօսունուն գօմանատանը Մ. Վիրիեի Գալէանը Սուլթանիեէ նագլ ի-տէն Սիլա նամ Իթալիան զօրվէթի պու-ռաեա ավսէթ իտէրէք, Թօրխանէ ըիչ-կեահընտա տէմիր աթմըշ տըր։

—Ավսթրիանըն Ադ տէնիզ ֆիլօսունա մէնսուպ սէֆինէլէրտէն Իզմիրտէ պուլու-նան Բատէսքի ֆըրգաթիյնի պու կիւնլէր-տէ Կէյրութա ազիմէթ իտէճէք իմիշ։

—Կէչէնտէ միլլէթիմիզ զազէթասընտան օգունան պիր ճինաեէթ, տիւնքի Լէվանթ-տա չու աթիտէքի վէճհ իլէ պէեան իտու-միշ տիր. Շէօյլէ քի Զէյթուն գայմագամը խանէսինտէն պիր սիրգաթ վուգու պու-լուպ, վէ գայմագամ միւմայիլէյհ չու սիրգաթըն միւթէճասըրը խրամէթճիլէքինա-էն պիր Հայ օլտուղունու շիւբհէ իտէքէք, պուլունտուղու մէմուրիեէթի զաեէթ վահ-չիանէ սուրէթաէ տուի խաթիմալ իլէ, մէր-գումի Հաեը չէհրին մէյտանընտա պօղտուր-մուշ տուր։

Վէ պու վուգուաթտան էվվէլ մահէլլի մէղքիւրտէ ասաեիլի հալ պէր քէմալ ի-քէն, պունուն իւզրինէ էհալիի մէրգու-մէ վէ պախտուսու էրմէնիլէր զիեատ-սիյլէ հիտտէթլէնմիշ օլտուղունտան, Մա-բաշ միւթէսարրըֆը ինթիզամ վէ ասաեիլի ումումինին մուհաֆազասը իչին պաղը թէտասպիր իթթիխազընը լաղըմէ-էն ատտ իյէմիշ տիր։

—Թէլէկրաֆ վէ բօսթա նէզարէ-թինտէ մէմուրլարընն թէգաիւտի ի-չին պիր նիզամնամէ դալէմէ ալընարագ, շուրայի տէվլէթէ թագտիմ օլունմուշ իտի։ Պու քէրրէ իշ պու նիզամնամէ թէղէքքիւր օլունտուգտան սօնրա, արզ օլունարագ, իրատէի սէնիյէսի չէրէֆսուտուր պույրուլմուշ օլտուղուն-տան, մէվգիի իճրաեէ վաղ գէլընմէշ վէ թէգաիւտ՝եէ սանտըզընն իտա-մէճլիսի աղասընտան Հայիմ պէյ, վէ Եանգօ Մագրիտի, վէ Ահմէտ վէ Սաֆ-վէթ էֆէնտիլէր միւտիրի վէ վէզնէտար վէ Իզզէթ էֆէնտի մուհասէպէ մէ-մուրու թայէին օլունմուշ տուր։

—Տէրիսաատէթտէ պուլունան ինն-կիլիզլէր, մուհարէպէի հազրըէտէ մէճրուհ օլան ասաքիրի շահանէեէ ի-եանէ իթմէք մագսէտի խայրիեէսիյլէ, պու քէրրէ պիւեիւք պիր իեանէ տէֆ-թէրի աչտըգլարը իշիտիլմիշ տիր։

—Մըսըրը Պահրի վաբօրու հիւմա-եունու Պէյգօզ սահրասընտա թէճճմ-միւ իթմիշ օլան կէօնիւլլիւ ասքէրին-տէն պիր՝մըգտարընը ալարագ, Վարնա իսկէլէսինէ կէօթիւրմէք իւզրէ, բա-զար իրթէսի կիւնիւ Իսթանպոլ լիման-ընտան հարէքէթ իյլէմիշ տիր։

—Իզմիր լիմանընտան պիր գաչթա-պուր ասաքիրի ըէտիֆէի ալմագ իչին, Թաեիֆ վաբօրու հիւմաեունու կէչէն բաղար կիւնիւ մէղքիւր լիմանա միւ-թէվէճճիհէն պուրատան հարէքէթ իյ-լէմիշ տիր։

—Թունա գուվվէյի պահրիեէսինէ պիրլէշմէք իւզրէ, Իզզէտին վաբօրու հիւմաեունու պիր գաչ կիւնէ գատար նէհրի մէղքիւրէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

—Տէրիսաատէթ սէֆարէթխանէլէ-րինտէն պիրինէ վիրուտ իտէն թէլէկ-րաֆ, Դլէք լիմանընն ասիլէր թարա-ֆընտան զապթ իտիլտիկի խապէրի վէ-բիեօր։

—Շգօսրա վալիսի վէ օրտու դօ-մանտանը Ահմէտ Համտի բաշա հազ-ըէթլէրի թարաֆընտան տիւնքի կիւն Գապը Ալիեէ կէլէն պիր թէլէկրաֆ-նամէեէ կէօրէ, պու կիւն Դարատաղ իշերիսինէ տօղրու գուվվէի միւքէմ-

մէջէ իւէ շիտատէթլի սուրէթտէ հիւ-
ճում օլունաճագ տբր։

—Սօֆթալար թարաֆընտան կէօ-
նիւլլիւ Խրիսթիան ասքէրլէրինէ պէ-
եաննամէ։

Է՛յ Խրիսթիեան եօլտաշլար,

Տէվլէթի Ալիէէնին տիւշմէնլէրինի
թէրպիեէեէ քեաֆի ասկէր վար, ֆա-
գաթ պիզ տէ պիր գուվվէի մուավինէ
օշմագ իւզրէ, կէօնիւլլիւ սընրֆընա
եաղբլարդ, չիւնքի պիզիմ շէրիեա-
թըմըզճա էն պիւեիւք իպատէթ տիր։
Վէ պիզէր, քէնտի ճան, վէ բրզ վէ
մալըմըզը նասըլ մուհաֆազա իտէր ի-
սէք, սիզին ճան, վէ բրզ, վէ մալը-
ընըզը տախի այնիյէ էօյլէճէ մուհա-
ֆազաեա պօրճլուեուզ։

Շէրիաթըմըզ պիզէ պէօյլէ էմր ի-
տիեօր։

Սիզին, տինճէ պէօյլէ պիր մէճպու-
ռիեէթինիզ եօղ իքէն, պէյնիմիզտէ
միւշթէրէք օլան վաթանըն մուհաֆա-
զասը իչին, սիզ տէ պիզիմ եօլտաշ-
լըզըմըզը իխթիար էյլէմիշսինիզ։ Սիզէ
թէշէքքիւրտէն պաշդա պիր շէյ տէ-
եէմէեիզ։ Աթաճաղըմըզ գուրչունլա-
ըն հէտէֆի պիր տիր, պիրլիքտէ
ըէք կիւզել հարէքէթ իտէրիզ, էնա-
եի սէֆէրտէ մէրասիմի իպատէթինի-
զին իճրասընա թարաֆըմըզտան պիր
կէօնա սուուպէթ իրաս իտիլմէք ի-
թիմալի եօղ տուր, իտիլմէեէճէկինի
սիզտէ բանա պիլիրսինիզ։ ֆագաթ շէ-
րիաթը Իսլամիեէ իգթիզասընտան օ-
լան շու պիր գաչ խուսուստա սիզտէն
մուվաֆֆագաթը թամամէ իսթէրիզ։

Էվվէլա, մատամըի ճէնկէ կիտիեօ-
ռուզ, տիմէք օլուր քի, ատէմ էօլ-
տիւրմէկէ կիտիեօրուզ, ֆագաթ տիւշ-
մէնլէրիմիզի էօլտիւրէճէկիզ, եօխսա
էօնիւմիզէ կէլէն ատէմլէրէ սիլահ
պուշատըլըրի, պուլտուղումուզ եէր-
տէ թէբէլլէեէճէկիզ, լաքին անլէրին
գարբլարընա, չօճուղլարընա, վէ բի-
բի ֆանի օլանլարընաթէարրիուզտէն, չէ-
բիաթըմըզ պիզի չէտիտէն մէնն ի-
տէր։

Կէչէնտէ Պուլկարիսթան էշգբեա-
ռընտան պաղբլարընընէ եաբտըգլարը
կիպի, ինանը աթէշտէ եաղմադ տա-
խի պիղճէ հիչ ճաեիզ տէյիլ տիր, վէ
օլիր տէ պիզէր հէր տագբդասընը էն
պիւեիւք իպատէթ պիլտիկիմիզ պիր
տէֆէր էմնասընտա, հէմշէհրիլէրիմիզէ
զուլմ ու ճէֆա իթմէք, վէ ճէպրէն
եէմ եէեէճէք ալմադ կիպի գուլ հագ-
դընտան պէղաեէթ իհթիրազ էյլէրիզ։

Իչթէ պիզիմ սիզէ եօլտաշճա վէ տր-
գաստաշճա թէքեուլիֆի էսասիեէմիզ
պունլար աշը։ Պունլարա մուխալիֆ հա-
րէքէթ իտէնլէրի կէօրտիւկիւմիզ կի-
պի, մէնն իթմէք վէ իշթիրմէք վա-
ղիֆէեի նաղիֆէմիզ տիր։ Սիզին ատա-
խի պու խուսուսլարտա պիզէ մուվաֆ-
ֆագաթ իտէճէկինիզէ շիւպհէ իթ-
մէեիզ։ Հայտէ արգատաշլար, տիւշ-
մէն իւզերինէ պիրլիքտէ կիտէլիմ,
ինանիեէթէ եաղբշաճագ վէճհ իլէ
մէրտանէ հարէքէթ իտէլիմ։

—Իզմիրտէն շու վէճհ իլէ եաղբլը-
մըշ տբր։

Տէրիսատէթտէ վէ մահալը սայիրէ-
տէ օլտուղու միսիլու, Տէրիսատէթտէն
պուրատա կէլէնէմրիւզերինէ շէհրիմիզ-
տէ տախի ատ.քիրի մուավինէ թահ-
ռիրի իչին պայրաղլար քիւշատ օ-
ունարադ, շէհրիմիզտէ կէչէն բաղար
իրթէսի կիւնինտէն պէրու կէօնիւլ-
լիւլեր եաղբլմադտա տբր։ Եէվմի մէղ-
քիւրտէ 15 Ռումվէ 12 Եէհուտի վէ 2
էրմէնի տախիլ օլտուղու հալտէ պիր
կիւնտէ 290 քիշի գայտ օլունմուշ
տուր։ Պու ատ.քիր իքի պին քիշիեէ
պալիզ օլաճաղը իւմիտ օլունուեօր։ Օ
կիւն Մաղնիսատա 282 վէ Այտընտա
էքսէրիսի Զէյպէք օլարադ 750 վէ
Դուշ ատասընտա 133 վէ Դասապատա
220 վէ Մէնէմէնտէ 170 նէֆէր գայտ
օլունարադ, մահալը սայիրէտէ օնիս-
պէթտէ գայտ վուգու պուլմուշ տուր։
Թախմինան տէրսընը վիլաեէթտէ ա-
սաքիրի մուավինէ օն պին քիշիեէ
պալիզ օլաճագ տբր։ Պունլարտան պին
դատտրը շբմէնտրֆէր իլէ Իզմիրէ պիլ-
վիրուա դբշլատա իգամէթ իթտիրիլ-
միշ տիր, վէ սիլահ վէ ֆիշէնք իթա-
սընտան սոնրա, նադլիեէ վարօրլարբ-
նա վաղ իլէ մէյտանը մուհարէպէեէ
սէվգ գբլբնաճագ տբր։

Մէհմէտ Թիճարէթ բէյիսի իզ-
զէթլու Քեամիլ էֆէնտինին բիասէ-
թինտէ քիւշատ օլունան իեանէ գօմի-
սիօնու վասբթասբյլա մէմուրլինի մա-
հէլլիէնին իեանէսինտէն մատտա թէ-
ճէմմիւ իթտիրիլէն իեանէնին եէքիւնի
պիր իքի կիւն զարֆընտա 442 լիրաեա
պալիզ օլմուշ տուր։ Պու մէպլաղտան
մատտա պաղբլարը էմլաք վէրկիլէրին-
տէն պիր սէնէլիյինի բէշինան թէէտի-
եէ իտէճէք տիր։

Մուախխարէն Մաղնիսա վէ Այտըն-
տան ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, Մաղ-
նիսատան ալթը վէ Այտընտան պէշ
պին քիշի կէօնիւլլիւ եաղբլմբշ, վէ
Անատօլուտա պուլունան պիր չօգ Ռումվ-
լար կէօնիւլլիւ ասքէրէ տուխուլ էյ-
լէմէք արզուսունտա պուլունմուշլար
տբր։

ԴԱՐԱՏԱՂ ՊԷԵԻՆԻՆ ՊԷԵԱՆՆԱՄԷՍԻ

Դարատաղլբլարա
խիթապէն արզ իթտիկի պէեանանամէ,
Եվրօպա դաղէթալարընտա կէօրիւլմիւշ
օլտուղունտան, պէր վէճհի ատթի թէբ-
ճէմէ օլունուր։

Դա՛բատաղլբլար,

Իչթէ պէշ սէնէ օլուեօր քի, միլլէ-
թիմիզին պիւեիւք գբսմբ, վէ ատթիգ
վէ մուազզամ Սբրպ տէվլէթինին էն
կիւզել արաղիսի, Օսմանլբլարբբ զուլմ
ու թէատիեաթընտան թաղեիդ վէ
խարապ իտիլմէքտէ տիր։ Միլլէթիմիզ
շու էսրլիք զինճիրլէրինի իւզէրինտէն
ատթմագ նիեէթիյլէ բէք չօգ տէֆա գբ-
եամ իթտի իսէ տէ, պիր չօգ գբսբմա-
բա մունդասբմ օլմուշ, վէ քէնտի քէն-
տինէ գալմբշ օլտուղունտան, պէ թէք-
բար Օսմանլը պօեունտուրաղը ալթը-
նա տիւշմիւշ տիր։ Դարատաղլբլար,
իշթէ շիմտի պիր սէնէ օլուեօր քի, միլ-
լէթիմիզ պիր տէֆա տահա «սէրպէ-
սիյէթ եախսա էօլիւմ» սէտասբյլա
աեաղա գալգ տբ։

Իսթիշալ ալէվի, հէմճիլարբմըզ պու-
լունան Հէրսէքտէն Պօմնատաքի դա-
բընտաշլարբմըզա, վէ ճինսճէ Սլավ վէ
տինճէ օրթօաօքս օլան Պուլկար պի-
բատէրլէրիմիզէ սիրաէթ իթտի։ Դա՛-
բատաղլբլար, զաթէն պիզիմ դահրա-
մանի դանբմբզ պունտան էվվէլ ագ-
տբ, վէ հալէա Հէրսէքին մուհարէպէ
մէյտանըընտա պուլունմագտա տբ։
Հէր նէ գատար վաղտիֆի միւխթէլիթէ,
քիւմէ քիւմէ եարտբմա կիթմէնիզէ
մանի օլուր իտի իսէ տէ, պունունլա
պէրապէր սիզ ճինսինիզտէն պուլունան
դարընտաշլարընընզը կէօրտիւկիւնիզտէ,
ֆիլվագբ մուավինէթտէն կէրի տուրա-
մազ իտինիզ։ Պինաէն ալէյհ սիզտէն
հէր պիրի քէնտի վաղիֆէսինի իճրա-
եէ գօյտու։ Իմտի սէրպէսիյէթ, մու-
հարէպէ մէյտանընտա մագթուլէն տիւ-
շէնլէրի միւպարէք, վէ հայեաթտա գա-
լանլարը միւշէրրէֆ գբլաճագ տբր։
Թէքմիլ Դարատաղ քէնտի վազիֆէսինի
իֆա իթմէք իչին, քեաֆֆէնլիզին իթ-
թիֆագ վէ իթթիհատ իտէճէք վագթը
կէլտի։

Դա՛բատաղլբլար, Դօսօվօ մուհարէ-
պէսինտէն պէրի գաեալարբմբզ իւզէ-
րինտէ մաղբուրէն սալանմագտա օլան
սէրպէսիյէթ վէ իսթիգլալ սանճաղը,
եալընըզ Դարատաղըն սէրպէսիյէթ
վէ իսթիգլալ սանճաղը օլմաեբզ, իլլա
միւսթագպէլտե թէքմիլ միլլէթին
քէսպ իտէճէք օլտուղու սէրպէսիյէթ
վէ իսթիգլալ ալէամէթի իտի։

Զուլմ ու թէատտի կէօրէն գարբն-
տաշլարբմբզ տաեիմա Դարատաղա,
կիւնիւն պիրինտե քէնտիլէրինի սեր-
պէսիյէթին պէրէքէթլի զիեալարբ-
նըն թէէսիրիյլե ըսբտաճագ վէ ճան-
լատաճագ օլան բարբլտաեան օճագ
նաղարբյլա պագմբշլար տբր։

Իմտի իշթէ, պէնիմ գահրամանլա-
ըմ, Դարատաղըն շու վազիֆէեի իճ-
բա իտէճէք վագթը կէլտի եէթիշտի,
պու վազիֆէ իլէ պիզիմ վէ գարբն-
տաշլարբմբզէն արզուլէրի տախի եէ-
բինէ վարմբշ օլաճագ տբր։

Դա՛բատաղլբլար, պիզի Օսմանլբլա-
բա գարշը մուհարէպէեէ թահրիգ ի-
տէն պիզզաթ քէնտի մէյլանըմբզ, վէ
Այլահըն խալգ իթտիկի ինսանլարա
եաղբշմաղ, վէ տէհշէթլի վէ թէհամ-
միւլ օլունմազ պիր հալտէն գուրթուլ-
մագ իչին գաթի իւմիտ սուրէթտէ
մուհարէպէ իտէն գարնտաշլարբմբզ
հագգընտա օլան վազիֆէի մուգատ-
տէսէմից տիր։ Պունտան գաթինադար,
«Ղբլբբ Դարատաղլբլարա ալէյհինտէ պիզի մու-
հարէպէեէ մէճպուր իտէն, պիզզաթ
տէվլէթի Ալիեէ տիր։ Էվբօբա տէվ-
լէթլէրի, էհալիի ասիեէնին հալինի
իսլահ, վէ սուլհու իպգա իչին, էլլէ-
բինտէն կէլէնի եաբաբլար։ Պէն տէ
պէօյիւք ֆէտաքեարլբգլար իլէ տիւէ-
լի միւշարիլէյհիմանընը շու իգտամ
վէ ամէլինէ հիսսէտար օլտուս։

Լաքին տէվլէթի Ալիեէ պու ճահ-
լարընը քեաֆֆէսինի պօչա չբգարտբզը
կիպի, ասի մէմիլէքէթլէրտէ տահա
զիեատէ տէհշէթլի հալլէր իճրա իթ-
տիրմիշ տիր։ Պու գատարլա իգթի-
ֆա իտիլմէեիպ, հիւքիւմէթի Սէ-
նիյէ պիզզաթ Դարատաղ հագգընտա
էօյլէ թէտպիրլէր իթթիխաղ էյլէտիքի,
պու թէտպիրլէր պիզիմ սէրպէսիյէթի-
միզի թաղեիդ իթմէք, վէ էմրի իթ-
տալբմբզը թահգիր էյլէմէք, հագգբ-
մբզտա զիեատէսիյլէ խուսուսմէթ կէօս-
թէրմէք, վէլհասբլ սուլհ ու սալահբ-
մբզը վէ սալթանաթ վէ շաշասբ օլմա-
եան քիչիւք էեալէթիմիզի մուխա-
թարալը սուրէթտէ թէհտիտ զբլմագ
տերէճէսինտէ պուլունմուշ տուր։ Իմտի,
պիզիմ նամուսումուզ վէ էհթիեէթիմիզ,
շու հալէ ուզուն միւտտէթ թէհամմիւլ
էյլէմէքտէն կէրի տուրմամըզը թալէպ
էյլէր։

Դա՛բատաղլբլար, շու պիզիմ միլլէթ
տավամբզը հագգլբ օլտուղունա սիզին
իլէ պէրապէր պէն տախի քէմալի իթի-
մատ իտէրէք, վէ ալէլխուսուս ճէնա-
պբ գատիր ուլլահըն եարտբմընա գա-
վէէն ինանարագ, վէ սիզին հէեէճան
վէ իհտիլիկինիզ զաեէթէմնիեէթ էյ-
լէեէրէք, սիզէ պիլտիրիրիմ քի, Օս-
մանլբլարա դարշը մուգատտէս, ատիլ
պիր մուհարէպէեէ կիրիշէճէկիզ, վէ
նիչէ ասբրլարտան պէրի Օսմանլբլարբն
հուտուտուղ ճէպրինտէն պիլա ինա-
նիեէթ վէ ատալէթ աեագ ալթընտա
չբրնանմբշ օլան միլլէթիմիզին սէրպէ-
սիյէթ վէ իսթիգլալիեէթի ուղրունա
ճէնկ իտէճէկիզ։

Դա՛բատաղլբլար, պու կիւն սիզին
պաշընբզա կէչիեօրում, պու կիւն սա-
եբսբզ, վէ մէչհուր, վէ պիւեիւք ֆիւ-
թուհաթլար, վէ ֆէվգէլատե ֆէտա-
քեարլբգ վէ գահրամանլբգլարլա զիք-
րի էպէտի պբրագմբշ օլան Դարատաղ
պահատբը օրտուսունա սէրտար օլու-
եօրում։ Հիչ շիւպհէմ եօգտուր քի,
պու տէֆա տախի պէնիմ գօմանտամ
աթընտա պուլունտուղունուզ հալտէ,
սիզին գահրաման սէլէֆլէրինիզէ միւս-
թահագգ օլտուղունուզու իսպաթ ի-
տէճէքսինիզ, վէ գավի վէ պիր թա-
նէճիք գարարբմբզ օլան միլլէթիմիզին
խէլաս վէ իթթիհատընը պիր տագբգա
պիլէ նաղարբընընզտան զայպ իթմէեէ-
ճէքսինիզ։

Դա՛բատաղլբլար, պիզտէն պիր չօգ
ատէմլէր թէլէֆ օլաճագ տբր, չիւն-
քի էլտէ իթմէք իսթէտիկիմիզ պիւ-
եիւք նիեէթ, ֆէվգէլատե ֆէտա-
քեարլբգլար թալէպ իտէր։ Լաքին
թէլէֆ օլան, պէ թէքրար տօղաճագ,
վէ իսմի էպէտի գալաճագ տբր, չիւն-
քի միլլէթ սէրպէսթ օլտուղունտա,
անընն զիբրինի տաեիմա թիզքեար էյ-
լէեէճէք տիր։ Պիզ ասլա եալընըզ տէ-
եիլիզ։ Դբզգարբնտաշբմբզ օլան Սբբ-
պիա, պիզիմ իլէ պէրաբեր այնի սանճաղը աչմագտա տբր։ Է՛յ Դարատաղ-
լբլար, պիզիմ ումումի մուհարէպէմիզ-
տէ թէքմիլ մէմէնի տիւնեանընն հիւս-
նի թէվէճճիւհի պիզիմ իլէ պէրաբեր
օլաճագ տբր, չիւնքի մէտէնի տիւն-
եա պարպարլբգը մահքիմ գբլբպ։
Օսմանլբլար թարաֆընտան եապանի
պէ վիրան պիր հալէ կէթիրիլմիշ օլան
ճէնապը Հագգտան մուգատտէս արա-
զիլէրիմիզ իւզէրինտէ մէտէնիյէթէ,
սէրպէսիյէթէ վէ սէատէթէ եօլ աշ-
մամբզ իչին պիզիմ ֆիւթուհաթըմբզը
արզու իտէր։ Պիզ շու մուհարէպէմիզ-
տէ, Սբբպ գալպի թաշբեանլարտան,
վէ խայլի վագբթտան պէրի Սլավլա-
բընն պիրլէշմէսի էֆքեարընը թասա-
հուպ իտէն վէ էն զիեատե էէմճիվա-
բըմբզ օլան Խբրվաթ գարընտաշլարը-
մբզտան մուավինէթի մանէվիեէ կէօր-
տիւքտէն պաշդա, հիւմմի հայտէ պու-
լունան վէ Սլավ գանը թաշբեան
քեսֆֆէ.յի գարընտաշլարբմբզընտա-
խի թէվէճճիւհինէ նաեիլ օլահա-
զբզ։ Վէ պիզիմ գանը ըզդտան օլան
պիրատէրլէրիմիզին պու եօլտա վու-
գու պուլաճագ մուավինէթի սաեէ-
սինտէ, ճէսարէթիմիզ վէ գահրաման-
լբզբմբզ մաղլուպ օլունմազ տէրէճէ-
տէ պուլունաճագ տբր։

Դա՛բատաղլբլար, իշթէ շու ահվա-
լը միւսաատէ իլէ, պիզ պու կիւնքի
կիւն տէվլէթի Ալիեէ դարշը մուհա-
րէպէեէ կիրիշիեօրուզ։ Շու էնատէ
պիզ պիր շէյ թավսիեէ իթմէք իսթէ-
բիմ, չէօյլէ քի սուլհ զէմանընտա կէօս-
թէրտիկիմիզ ալիճէնապբգտան զի-
եատէ, մուհարէպէ վագթընտա քէն-
տինիզի ալիճէնապ կէօսթէրինիզ։ Հէր
թարաֆտա միւմքին օլտուղու սուրէթ-
տէ սագընարադ տավրանընընզ, վէ
հէր դանընը թարաֆտա էհլի Իսլամ
գարընտաշլարընընզա թէսատիւֆ իտէր-
սէնիզ, իլթիֆաթլէ դավուլ իտինիզ,
զիրա անլէր տէ պիզիմ դանբմբզտան
տբրլար։

Անկէր իչինտէ, պիզիմ գատիմ վէ չէրէֆլի գաբտանլարըմզէն վէ աթիդ սիլահ ըէֆիգէրիմիզին էվլատլարը պուլունմագտա տըր քի, ճէպր, գաբուրէթ, վէ ալտանմագլըգ, քէնտիլէրինի էճատալարընէն տին ու մէզհէպլէրինտէն ուզագլաթմըշ տըր։ Պիզէ էլլէրինի ուզատանլար, տին ու մէզհէպ սէպէպինտէն պիզտէն այրըլմաեաճագ տըրլար, պիզ գարընտաշ օլաճաղըզ, վէ անկէր իլէ գարընտաշ մագամընտա իմրարը էօմր իտէճէկիզ։

Արթըգ սիզէ հիչ պիր թավսիեէմ գալմատը, վէ պէն սիզի ճէսարէթլէնտիրմէք իչին թաթվիլի քէլամէ հաճէթ կէօրմէմ, զիրա պիլիրիմ քի, սիզին պահատը գալպլէրինիզ Օսմանլըլարա գարշը մուհարէպէ իթմէք, վէ Գոսօվօ մուհարէպէսինին ինթիգամընը ալմագ, վէ խայլի վագըթտան պէրի օրատա կէօմիւլիւ օլան Սըրպ միլլէթինին սէրպէսիյէթինի քէսպի հայեաթ իյլէմէք արզուլերիյլէ մէմնուտուր։

Սիզէ ինթիզամ վէ իթաաթը ասքէրիեէ տախի թավսիեէ իթմէեէճէկիմ, չինքի քեաֆֆէյի մուհարէպէլերտէ սիզ պանա քէմալի ինթիզամ վէ իթաաթ խսպաթլարընը կէօսթէրմիշսինիզ տիր։

Պէն սիզի սիլահա տախի տավէթ իթմէեէճէկիմ, վէ սիզէ Քէնչօվա միսիլլու «Գոսօվօ սահրալարընտա մուհարէպէ իթմէքլիկէ կէլմէեէնլէր վէ սայիրէ» տիմէեէճէկիմ։

Պու պիհուտէ տիր, չինքի քեաֆֆէնիզին արգամտան կէլէճէյինիզի պիլիրիմ։ Օլ վագըթ իթթիֆագսըզլըգ հիւքմ իթմէքտէ իտի, չիմտի խսէ իթթիֆագ հիւքմ իյլէմէքտէ տիր։

Պիր Մուրատտ պիզիմ մէմլէքէթիմիզի զալէպէ իթտի, պու կին տիկէր պիր Մուրատտան մէմլէքէթիմիզի գուրթարաճաղըզ։

(Իմզա)

Զէթինէ 1 յուլիս ՆԻԳՕԼԱ

(Մագամը վալէպայի ճէնապը սատարէթրէնահիեէ)

Վիշկիրատտան հարէքէթլէ կէչէն բաղար կիւնիւ 2 թապուր վէ 500 գատար սասքիրի մուավինէ ըիֆագաթը յա Եէնի–Վարօշա կէլմիշ օլան միրիլիվա Մըսթաֆա բաշա Վիշկիրատա ավտէթ իթմէք իւզրէ պուլունան սապահլաեէն Եէնի–Վարօշտան չըգըպ, մաեէթատ Եէնի–Վարօշ ճիհէթի գօմանտանը գայմագամ Էօմէր պէյին տախի պիր թապուր վէ պէշ եիւզ գասար Սէնիճէ վէ Բըրէբօլ սասքիրի մուավինէսիյլէ պուլունտուղու հալտէ, Բատավինէ թէբէլէրինտէ իքի թօբ իլէ իւչ պին գատար Սըրպ սսքէրի վէ կէօնիւլլիւ էշգբեասընա թէսատիւֆ օլունարագ, սասքիրի նիզամիեէ վէ իհթիեաթիեէ իւչ գօլտան հիւճում իթտիրիլէրէք պէյնէրինտէ պէշ սաաթ գատար մուհարէպէ միւմթէտ օլուգտան սոնրա, ալն ու ինաեէթի պարի իլէ տիւշմէն միւնհէզիմ ու բէրիշան իտիմիշ վէ Օգճա նէհրի գարշըսընտա խաթթը իմթիեազ տախիլինտէ նիշթէ նամ մահէլլէ տէկին թաագիպ օլունմուշ, վէ նէհրը մէզքիւրտէ զարգ ու թէլէֆ օլան 300 մըգատրընտան մասատա 36 նէֆէրին լաշէլերի մէյտանը մուհարէպէտէ գալմըշ, վէ ալթը նէֆէրի տախի հայեէն էլէ կէչիրիլմիշ, կէ 100 ատէտ թիւֆէնք վէ պիր խայլի բալասդա վէ թապանճա իլէ իւչ ըէս հայլան, վէ պիր եիւք ճէպխանէ վէ պանտէրալարը ախզ ու իղթինամ օլունմուշ օլտուղու վէ իշ պու մուհարէպէտէ պիզիմ թարաֆտան սէքիզ շեհիտ վէ օն ալթը մէճրուհ վուգու պուլտուղու Բատավինէտէ բաշայի միւմայիլէյհտէն շիմտի ալընան թէլէկրաֆնամէ մանէլինտէն անլաշըլմաղա արզ ու թէպշիրինէ իճթիհար գելընը։

6 Թէմուզ Ֆէրիդ Մէհէմմէտ Ալի

(Մագամը ճէլիլի Սատարէթրէնահիեէ)

Ասաքիրի մուավինէտէն 500 նէֆէր սիւարի Ապազէ (Զէրքէս) պու կիւն Ալիեէ գազասընտա Հալվէ գարիեէսի գարշըսընտան Սըրպիսթանա կիրէրէք, Սըրպ քէօյլէրինտէն Քէմիշ նամ գարիեէտէ պուլունան Սըրպլըլար իլէ մուհարէպէ վէ 150 գատար Սըրպլըրեը իթլաֆ իթմիշ, վէ պու սըրատա քէօյ տախի միհթէրէք օլուպ, Ապազալարտան տախի պիր շեհիտ իլէ իւչ մէճրուհ վուգու պուլմուշ իտուկի Ալիեէ գայմագամընը իշարը իւզէրինէ արզ օլունուր։

6 Թէմուզ

Միւթասարրըֆը Վիտին
Խալիլ Ռիֆաթ

(Հուզուրու ալի սատարէթրէնահիեէ)

Սըրպլըլար 30 հազիրան Թարիխինտէ խաթթը ըիւճաթըմզը քէսմէք իւզրէ Զաիչար ճիհէթինտէն հիւճում իթտիկի կիպի իշպու թէմուզուն ալթընճը սալը կիւնիւ սաաթ իքի պուչուգտա խաթթը ըիւճաթըմզը քէսմէք էֆքեարբյլա Զաիչար ճիհէթինտէն օն սէքիզ թապուր գատար ասքէրլէ հիւճում իթմիշ օլտուղու հալտէ ասասքիրի նիւսրէթ միէսսիրի ճէնապը ճիհանպանի թարաֆընտան օլունան հարաքեաթը շէճիանէ վէ իտիլէն մուգապէլէյի շիրանէեէ թապավէրի մուգավէմէթ օլամաեարագ, լութֆու հագգյա սաաթ 6 1\2 բատտէլէրինտէ պէչ գէթա թօբ, վէ իքի գէթա թօբարլագ վէ եէտի ըէս թօբ պարկիրի ախզ ու իղթինամ օլունտուղու, վէ Սըրպլըլար գայէթ տէհշէթլի սուրէթլէ միւնհէզիմ ու բէրիշան օլտուղու կիպի մէյտանը մուարէքէտէ գալան իսլահա, վէ ճէպխանէ վէ եշեայի սայիրէ իլէ թէլէֆաթլարընը մըգտարը լայիտ վէ լաիհզա օլուպ մուհարէպէ հէնուզ տեվամիթմէքտէ օլտուղունտան, նէթիճէյի թաֆսիլաթ պատէհու արզ իտիմէք իւզրէ մէյտանը մուհարէպէտէն շիմտիլիք պու գատարճըգ արզը մալիմաթ իյլէրիմ։

6 Թէմուզ Գօմանտանը Վիտին
Օսման Նուրի

(Մագամը ալի հաղրէթի սատարէթրէնահիեէ)

Թէմուզուն պէշինճի կիւնիւ Դարատաղտան եիւզ էլլի գատար գօեուն վէ ինէք պու թարաֆա միւրուր իտէրէք, պունլարըն ախզ ու զապթընա Գօլաշինլիլէր գըեամ իյլէտիկինտէ, տաղլըլար իւզէրինէ պիլ հիւճում, վէ միւթէադիպէն ասասքիրի շահանէ տախի մուավենէթէ միւսարաաթլա պէյնէրինտէ պիր պիր գաչ սաաթ միւճատէլէ վուգու պուլտուգտան սոնրա, տաղլըլար գօեուն վէ ինէքլէր իւզէրինէ պիր օլ գատար տա թէլէֆաթ վէրիպ, միւնհէզիմէն վէ մագհուրէն ֆիրար իյլէտիքլէրի, վէ իշպու մուհարէպէտէ ասասքիրի նիզամիեէ վէ զապթիեէ իլէ էհալիտէն եէտի շէհիտ վէ օն ալթը մէճրուհ վուգու պուլարագ, ախշամ օլմագ հասէպիյլէ տիւշմէնին թէլէֆաթը կիւզէլճէ թաատտա իտիլէմէսիյի Գօլաշին գօմանտանլըգընը, վէ գայմագամլըգընը իշարը իւզէրինէ արզ օլունուր։

6 Թէմուզ Միւթասարրըֆը Եէնի
Պազար
Միւնիպ

Գուրիէտէ օգունտուղունա կէօրէ, բաղար իրթէսի ադշամը իքի նէֆէր կէօնիւլլիւ, Պէյօղլունտա Եէնի Շէհիրտէ վագը պիր մէյխանէեէ կիտէրէր։ Պու արա թէզկէահրն էօնիւնտէ պուլունան պիր միւշթերի, մէյխանէնին խըզմէթքեարը իլէ գօնուշուպ կիւլմէքտէ օլտուղունտան, կէօնիւլլիւլէր քէնտիլէրի իւզէրինէ՝ մի կիւլմէքտէ օլտուղունու մէրգումտան սիւալ իտէրլէր, վէ պու իսկ քէնտիլինին զաթէն էվվէլինտէն մէյխանէնին խըզմէթքեարը իլէ կէօրիւշիւպ կիւլմէքտէ պուլունտուղունու, վէ քէնտիլէրինտէ կիւլիւնէճէք պիր հալ կէօրիւլմէտիկինի պիլտիրիր, լաքին կէօնիւլլիւլէր պու ճէվապտան մէմնուն օլմամեարագ, մէրգումա քիւֆր ու հագարէթ իթմէքլիկէ պաշլատըգլարընտա, մէյխանէճի տիշարը չըգմալարընը ըէճա իյլէր, վէ պունլար իսկ տիշարը չըգըպ, իքինճի տէֆա սիլահը վէ գալապալըգլը կէլիպ, մէյխանէնին խալգընա լաեբեբգլը պիր թէրպիեէ վիրէճէքլէրինի թէհտիտ իտէրլէր։

Վէ ֆիլվագը պունլար իրթէսի սալը ադշամընը պէրապէրլէրինտէ տիկէր տէօրթ քիշի տահա վէ պունլարտան պիրի ասքէրի չավուշու օլտուղու, վէ քեաֆֆէսի պիւեիւք պըշագլար իլէ սիլահլը օլտուգլարը հալտէ այնի մէյխանէեէ կէլիպ, վէ իչկի իչտիքտէն սոնրա, մէյխանէնին խըզմէթքեարընտան իլք կիւնքի միւշթերիեի սիւալ իտէրլէր. վէ պու տախի մէրգումուն հէր վագըթ օ մէյխանէեէ կէլմէտիկինտէն, նէրէտէ օլտուղունտան խապերի պուլունմատըգընը սէօյլէր։

Պունուն իւզէրինէ կէօնիւլլիւլէր խըզմէթքեարա քիւֆր իթմէքլիկէ պաշատըգլարը կիպի, իչլէրինտէն պիրի տախի մէրգումուն լուզէրինէ պիր պասթոն էնտիրէրէք, եիւզլունիւ եարար, վէ պունտան սոնրա մէյխանէճի իլէ տիկէր խըզմէթքեարլար պասթոն վէ իսկէմլէլէր իլէ մէրգումլարը տիշարը աթարլար։

Կէօնիւլլիւլէր սոգաղա չըգարըլընճա, տահա զիեատէ հիատէթ քէսպ իտիպ, քիւֆր իտէրէք, վէ քեաֆֆէսինի էօրտիւրէճէքլէրինի թէհտիտ իյլէեէրէք, մէյխանէնին ճամլարընը գըբարլը։ Ճիվար տիւքեանճըլար իլէ մահէլլէլիկեր պու սուրէթլէ թէհտիտ օրտուգլարընը կէօրտիւքլէրինտէն, էմրի թէտաֆիեէ պիլդրեամ, վէ սիլահտան պաշգա էլլէրինէ կէչէնի ալարագ, մէրգուման ալթը կէօնիւլլիւլէրին սիլահլարը պըրատըրըլար, վէ քեաֆֆէսի տախի աղ չօգ եարալանընը։ Ճիվար մէրքէզին զապթիյէլէրի եէթ իշտիքլէրինտէն, միւնազաաեա խիթամ վէրիլիր։ Պու վուգուաթտան սոլաեը պիր չօգ ատէմլէր ախզ ու կիրիֆթ օլունմուշ, վէ մէյխանէ խըզմէթճիսինին ալտըղը եարէ տախի աղըր սուրէթտէ պուլունմուշ տուր։

—Աթինա զաղէթալարընտան պիրինտէ օգունտուղունա կէօրէ, շարդ իշլէրի մէմուլին զայրի պիր սուրէթ քէսպ իթտիկի իշին պիր ան էվվէլ Եունանիսթանա տէօնմէսի վիլայէթլար թարաֆընտան իխթար օլունտուղունտան, գըբալ Եօրկի հազրէթլէրի Օէն Բէթբրսպուրկա վագը օլաճագ սէյահաթընտան վազ կէչմիշ պիր։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

ՖՐԱՆՍԱ

Բարիս, 17 յուլիս

Մէճլիսի խթինաֆ, բրէնսէս Գոֆրըմոնրն բրէնս Պոդէաքօ իլէ ազատը իդտիվաճընը ֆէսխ խսէն տիվանրն իլամընը թաստիգ կյլէսի։

Թունուս, 18 յուլիս

Պուրատա պուլուենան Ֆրանսա ֆիլօսու թարապուլուսա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ կյլէսի։

ՊԷԼՃԻԴԱ

Պրիւսէլ, 18 յուլիս

Պէլճիգա դրալը խսաթա տըր։

ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻԵԷ

Պու սապահ աչըլը 12 ղբ. 1 փր.

ՃԱՆԻԿ, ԹԷՔՐԱՐ ՃԱՆԻԿ

Արթըգ պունտան պէօյլէ, ագլէ ֆիքրէ, վէ միլք ու միլլէթին մէնֆաաթընա գարշը շէյլեր կէօրմէմէք էմէլինտէ իքէն, թէէսսիֆի ազիմ իլէ, հալէա կէօրմէքտէյիզ. վէ պունունտա ոէպէպի, պաշգա շէյ օլմաեբպ, իլա, գուրա տիւմանը կիւնիւ սէվէր ֆէհվասընճա, հիւքիւմէթի Սէնիյեէնին զայլէսի օլմագտա տըր, տէնիլսէ ճայիզ տիր։

Սիվաս թարաֆընտա պիր Դանեղալ ադասը չըգար, տէօրթ գազաեը ատէթա քէնտի հիւքմինէ կէչիրէրէք, խթէտիկի կիպի ճէպպարըգ իտեր, վէ հալէատա պիր վալիի վալէաշան հազրէթլէրի մէրգումու թասահուպ իյլէտիքտէն պաշգա, սայիր իլթիմասընտա օլանլար տախի պուլունուր, հայտէ պունու մահէլլինէն ուզագլըգընա համ իտէլիմ, վէ հայտէ մէրգում Իսլամ օլտուղունտան, պաղբար կիպի, իլթիմաս խսէն գօլայ պուլունուր տեեէլիմ, հալպու քի, չու խայլի սէնէտէն պէրու, Պաղար–Եէնի–քէօյիւնտէ էնվայի հայտուտլուգ վէ հագարէթ, վէ խասարաթա ճիւրաթ իթմէքտէ պուլունան մահուտ ճանիկին, պու գասատար ճինայէթլէրտէն, թէշէքքիլէրտէն, ֆիրարլերտէն, վէ մահպուսիյէթլերտէն սոնրա, պու կիւնլերտէ, թէքրարէն Պուրսա մահպէսինտէն գուրթուլարագ, եինէ մէզքիւր գասապաեա կիտլպ, պըշաղըմ հագգը իչին, չէյլէ եարարըմ, վէ պէօյլէ քէսերիմ, տեեէրէք, հէր քէսի տիթրէթմէքտէ օլմասընա, վէ օրանրն միւտիրիյլէ իւլֆէթ վէ իւնսիյեէթ իւզրէ պուլունմասընա, վէ հիւրմէթ վէ րիայէթ կէօրմէսինէ՝ նէ մանէա վէրէլիմ. իշթէ պու ուզագտա տէյիլ տիր, վէ իշթէ պունուն մազպաթալարը, գայալարը, վէ իլամլարը միւրէքքէպլերի, հէնուզ գուրումուշ վէ ունուտուլմուշ տէյիլ տիր։

Զիեատէսիյլէ էսէֆ վէ թէաճճիպ օլունաճագ եէրի շուրասը ալը քի, պիզ պուրատա, պիրինէ ուֆաճըգ պիր հագարէթ իթմէքլիկէ տիթրէմէքտէ իքէն, պիզիմ մահուտ ճանիկ իսէ, հէմ իւչ կիւնտէ պիր մահպէստէն գուրթուլմագտա տըր, վէ հէմտէ, ասլա խսլահ օլմաեարագ, էսկի թավը ու հարէքէթինէ, տահա զիեատէ սէրպէսթի իւզրէ տէվամ իտէպիլտիկի հալտէ, պիզզաթ, քէօյլիսսի իչինտէն, վէ էն միւթէպէր օլանլարտան, պիր թագըմ քէսանրն իլթիմասընը գազանմագտա տըր. չինքի պու ղէնկինլէր, քէնտի մէնֆաաթլարը խաթրը իչին, վատանթէն իտէրէք, գօրգուլարընտան նաչի, մէրգումու թասահուպ իյլէմէքտէ, վէ պիրա ինսաֆ, ֆուգարանրն չէքտիքլերի գուլում ու թէատիեաթ վէ հագարէթլերի, թէմաշա իյլէմէքտէ իմիշլեր։

Շունա աղլըմզ իրէմէեօր քի, Պուրսաեա պու գատար վալիլէր կիտիպ

կէլմէքտէ օլտուգլարը, վէ հէր վագէթ ճանիկ կիպի քէսպի չէօհրէթ իթմիշ օլան պիր շագէնէն ֆիյլ ու հարէքէթ-լէրինի իշիթմէքտէ օլտուգլարը հալտէ, նա՞սըլ օլուր քի, պէօյլէ պիր առամ, հալէա էհլի ըրզ էհալիտէն զիեառէ սէրպէսթ կէզէր, վէ հաթթա ծնլարա տա, քէնտի կիպի էշգբեա ըէֆիգլէ-րիյլէ պալթա ասար վէ թէսալլութ ի-տէր։

Շունա տախի ագլըմըզ իրէմէեօր քի, Գուրսա Առաջնորդու սրբազան էֆէն-տի, նա՞սըլ օլուր քի, քէնտի իշի իչին, սէնէլէրճէ ուղրաշմըշ, վէ հէր թարա-ֆը թաճիզ իտէպիլմիշ իքէն, սէքիզ օն պին նուֆուսուն իսէվֆ ու հիրասը-նը հէր կիւն մուճիպ օլմագտա օլան պիր շագէնէն թէրպիյէսինէ, վէ մէղ-քիւր մահէլլէտէն թէպեհտինէ, չալըշ-մաեօր։

Հէլէ բաթրիգխանէնին վազիֆէսիզ-լիկինէ ասլա թէաճճիպ իթմէյիզ, չիւնքի, սայիր ճանիկլէրի տէ քէնտի թառահուպ իտիպ վէ թէմիզէ չրգար-մագտա, վէ հաթթա կաթողիկոսլուգ վէ վանահայրլըգ մէնէտ վէ մէմուրիյ-յէթի տախի վիրմէքտէ տիր։

Ֆագաթ, մէղքիւր քէօյ վէ եախօտ գասապա էհալիսինին, էօյլէ պիր ա-տամտան, քէտի կիպի գօրգուպ վէ տիթրէմէսի, վէ գապահաթը տագը-գասընտա, էլլէրինի վէ գօլարընը պաղ-լաեարագ, կէթիրիպ Պապը Ալիյէ թէս-լիմ իտէմէմէսի, ասլա աֆվ օլունուր պիր կէվշէքլիք տէյիլ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՕՐԱԹՈՒՏԱՆ ՄԷԹՈՒՊ

Օրատու 1876 յունիս 22

. . . Միւէլլիֆ,

Մահը հալին 20 սինոէ, եէվմի բազար տաաթ իքի բատտէլէրինէ, մուգատտէմա ալունան գարար իւզէրինէ։ Մովսիսեան նամ մէքթէպմիզին իսթիհան զիյնէթի ֆա-բա օլունմուշ, վէ շակիրտանէն թէշվիզի նիյէթի խայրիյէի իլէ, գազամըզ գայմա-գամը իզզէթլու Տավէր պէյ, մալ միւտի-րի Մահմուտ պէյ, թահրիրաթ քեաթիպի Ալի էֆէնտի, Օրման մէմուրու Հիւսէյին է-ֆէնտի, տավիյէ քեաթիպի Փէրթէվ էֆէն-տի, Ֆազիլէթլու Զօյտի պաշա, էմլաք միւտիրի Քէմալ պէյ, վէ վիւճուհը մահէլ-լիեէտէն Հիւսէյին էֆէնտի, վէ սայիր պիր թագըմ զէվաթը միւթէպէրան հազըր պու-լունտուգլարը հալտէ, իսթիհանէ պէտ օ-լունմուշ տուր։

Էվվէլա, Օսմանլըճա, Տելեմաք վէ Կիւ-լիսթանը գրատթ վէ թէրճէմէսինէ, վէ արապճէ, Լղաֆէթի քէլիմաթ, խոլա, վէ բագամ տէրսլէրինէ պագըմը, վէ կէրէք, միւքէթթիր էֆէնտիէր թարաֆընտան օ-լունան էսկիյէ եօլունտա սէրպէսթճէ շա-կիրտանէն իթայի ճէվապ իյլէմէսինէ, վէ կէրէք կիւղել կիւղել խաթթը տէսթէրինէ տիդգաթը թամամ իլէ, քեաֆիէյի հազը-բուն բէջ խօշնուտ վէ մէմնուն օլմուշլար, վէ հէմ տախի իպրաղ օլունան խաթխատ-լարընէն տէրճէսի եէկեան եէկեան թաս-սիգ վէ թէտգիգ օլունմուշ տուր։ Վէ Օս-մանլըճա տէրսլէրին խիթամը հէնկեամընտա, գայմամագամ պէյ հագրէթլէրի սեաա-զա գալդարագ, պիլմիւմէ շակիրտանէ խիթապէն չու գըսսա վէ դ·յէթ կիւզել նաթգու իրատ իյլէմիշ տիր։ «Տէվլէթինի-զէ սատադաթ, միլլէթինիզ մուհապզէթ, բէյտէր ու մատէրինիզէ իթատաթ, վէ քեաֆ-ֆէյի վաթանտաշլարընըզլա հիսանի մուա-շէրէթէ հիմմէթ պուեուրաարընըզ» ոէմիշ տիր։

Վէ վարագայը իսթիհան իւզէրինէ չունու տախի չէրհ ու իլավէ պուեուրարագ, տա-յիրէյի մէղքիւրուէն քէմալի խօշնուտկէթ իլէ միւֆթարագաթ իյլէմիշ տիր։ «Թահսիլ պէտ իթմէյլէրի սաղթը այտան պէրու օլտու-ղու հալտէ, մուգատտէմէ վուգու պու-լան սիւալէ ճէվապէն, պէնան պայրուլ-տուղունա նէզարէն, պունա թահսին իթ-մէքտէն պաշգա պիր տիյէճէք պուլունա-մահեամաղընտան, չօճուգլարը թահսիլի իլմի չերիֆին իլէրուսինէ սէվգ իտէն ուս-թատլարընա, իզհարը շիւքրանիյէթ իտէ-րիզ»։

Մուախէրէն էրմէնիճէ տէրսլէրէ մի-պաշէրէթ օլունարագ, Հայկաբանութիւն Տրամաբանութիւն, Կրօնագիտութիւն, Սրբազան պատմութիւն վէ սայիրէտէ թա-լէպէյի ուլում տիւրիւթ վէ սէզայի շահան ճէվապլէր վիրմիշ օլմալարը իլէ հաքէզա թէշվիզ վէ թահսին օլունմուշլար տըր։

Միւտէթի գալիլէ զարֆընտա մէքթէ-պիմիզ շակիրտանընընն պու գասար իլէրու-լէմէսինէ պաշգա պիր սէպէպ իպրաղ օ-լունմաեըպ, իլլա տօղրուսու չու սէմէրէ մէքթէպիմիզին պաշ մուալլիմի պուլունան Լոսորով էֆէնտի Մուրատեանընն ճանսիբէ-բանէ սայ ու սէպաթը կէօսթէրիլսէ ճայիզ տիր։ Մուավինի մահէթլէրի պուլունան սայիր խօճակեանընն տախի զայրէթլէրի ին-քեար օլունամագ։

Կէրէք խօճակեանէ, վէ կէրէք գայմա-գամ պէյ իլէ իսթիհանէ թէշրիֆէ բաղ-պէթ պուեուրան մէարիֆբէրվէր վէ հա-միյեէթքեար էֆէնտիլէրէ վամիպէյի զիմ-մէթիմ զատէն պուլունան թէշէքքիւրի ազի-միմիզ պէեանընա միւսարաաթ պիրլէ, շահ-բանը թարագդըտա գաթը մէսաֆէ իթ-մէքտէ օլան պիրճիւմլէ աթֆալը վաթանը-մըզա, սէնէյի աթիտէ քէնտի ատէթի գա-տիմէլէրի իգթիզասընճա, տահա զիեատէ թէշվիզաթը իհանընա հիմմէթ պուեուր-մալարընը, ամիզանէ թէսլիմ վէ թէմէննի իտէրիզ։ Իպու զիյնէթի մէյմէնէթպախշ-տա, էկէր թէէսսիֆիմիզի մուճիպ օլա-ճագ պիր հալ վար իսէ, օ տախի միլլէ-թիմիզէն պազըլարընընն, պիրմէյիզ նէ՞ սէպէպ մէպնի, հէմտէ չօճուգ բէտէրլէրի պուլունտուգլարը հալտէ, իսթիհան էս-նասընտա հազըր պուլունմամալարը օլմու-շտուր։

* * *

ՆԻՒ-ԵՕՐՔՏԱՆ ՄԷԹՈՒՊ

Ցունիս 10, 76 Նոր Եօրք

. . . Խմբագիր,

Ցուսալից եմ որ պիտի բարեհաճիք անկիւն մը շնորհել ձեր պատուական թերթին մէջ ձեզի ղրկուած յօդուածին։

Ասկէ վեց տարի առաջ իւր հայրենիքը թողելով Ամերիկա եկաւ Պարոն Ստեփան Շահամիրեան անունով Հայ երիտասարդ մը, ընկերակցելով Մարուանցի, սա նպատակաւ որ երկրագործութիւն սորվի գործնական կերպիւ. վերոյիշեալ պարոնն նոյն նպատակաւ երկայն ժամանակ Նոր-Եօրք նահանգին մէջ դառն աշխատութեամբ գործեց բարի վկայված անձի մը քովարհեստը սորվելու, և որովհետև աշխատութիւնը ամեն բանի կը յաղթէ, ուստի ինքն ալ ժրաջանութեան այդ արհեստի մէջ ևս իրեն ինկած բաժինը կատարեալ կերպիւ սորվելով նոյն համբաւաւոր ընկերութեան գլխաւորներուն վկայագիրը առնելով, մօտերս Տաճկաստան պիտի դառնայ յարգոյ բարեկամաց ու ազգականաց։

Կ. Փէրէնճեան

ՍԱՀԻՊ ԴԱՌԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԵԱՆԳԼԻԱ Գ. ԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE

INSURANCE COMPANY

ՆՈՐԹՀ ԳԸՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐԿԷՆԹԱՆԻ

Նա՛ Լ՚Ինդ- վէ Էրէ՛գ-ըլ Եանը՝ գէ՛ն-ը-ը-ը